

PAR VALSTS ATBALSTU

- **Investīcijas bez valsts atbalsta (no-aid)** ir iespējamas, pierādot, ka tirgus investori ir ieguldījuši projektā uz FI līdzvērtīgiem nosacījumiem (pari passu). Gadījumā, ja nav iespējams salīdzinājums ar tirgu, "tirgus likmi" var aprēķināt, izmantojot Komisijas ik gadu publicēto **atsauces likmi**;
- **De minimis** noteikumi ir izklāstīti Regulā un atļauj saņemt grantus līdz EUR 200 000 vai aizdevumus līdz EUR 1 miljonam, kas jāizsniedz vienam projektam pa daļām trīs gadu laikā;
- 2014. gada maijā Komisija publicēja **VGAR**, un tajā ir īpaši noteikumi, kas atļauj FI ietvaros izsniegt aizdevumus zem tirgus likmēm atbalstāmās teritorijās. Lai izmantotu šīs atlaides priekšrocības, FI pārvaldībai jānotiek saskaņā ar VGAR noteikumiem;
- Alternatīvi, ar FI var investēt zem tirgus likmes saskaņā ar citiem VGAR noteikumiem, kas atbalsta, piemēram, **zemu oglekļa izmešu** projektus.
- **Paziņojuma** procedūra jāuzņemas dalībvalstīm, un vadošā ministrija nedrīkst vienlaikus būt arī vadošā iestāde. Procesā ietilpst virkne sākotnēju pārrunu par neoficiāliem dokumentiem. Kad panākta vienošanās, tiek iesniegts oficiāls dokuments izskatīšanai, un ja Komisija apstiprina paziņojumu, iespējams, nosūta oficiālu vēstuli, apstiprinot vienošanos. Šis process parasti aizņem vienu gadu.
- VGAR modeli tagad ir atrodami daudzi projektu ar paziņojumu aspekti, tādējādi iespējams, ka nākotnē projekti ar paziņojumu būs pieejami tikai tiem, kas nevar izmantot VGAR priekšrocības, piemēram, FI, kas darbojas **ārpus atbalstāmajām teritorijām**;
- Aprēķinot FI ietvaros nodrošināto atbalsta apjomu, ir svarīgi pareizi noteikt atbalsta vērtību. Lai to izdarītu, ir jāaprēķina **bruto granta ekvivalents** (jeb BGE). Tas izdarāms, aprēķinot procentu summu, kas tiktu samaksāta ar piemērojamo atsauces likmi, un salīdzinot to ar faktiski samaksāto procentu summu. Abu summu starpība ir diskonta likmes BGE. BGE var izmantot, lai pierādītu atbilstību de minimis un VGAR noteikumiem.
- Komisija kopā ar EIB ir izstrādājusi divus pilsētvides attīstības fondu **standarta** modeļus, kurus var pilnībā pārņemt, vai tie var kalpot kā izejas punkts fondiem, pielāgojot vietējām vajadzībām.

PAPILDINFORMĀCIJA

Šis dokuments ir izstrādāts kā ceļvedis dažos būtiskos jautājumos saistībā ar finanšu instrumentiem un valsts atbalstu. Tā kā šī ir ārkārtīgi tehniska un sarežģīta joma, ir svarīgi, lai pilsētas un vadošās iestādes, kas cenšas virzīt FI, saņemtu savu ekspertu padomu.

Vairāk informācijas par valsts atbalstu var iegūt Komisijas tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/fin_inst/index_en.cfm

Lai uzzinātu vairāk par CSI Europe projektu, lūdzam apmeklēt tīmekļa vietni: www.urbact.eu/csieurope

GADĪJUMA IZPĒTE

Mūsu tīmekļa vietnē ir atrodama gadījuma izpēte, kurā izklāstīti spertie soļi un izvērtētie jautājumi saistībā ar Northwest JESSICA fonda paziņojumu.

CSI EUROPE

VALSTS ATBALSTS UN FINANŠU INSTRUMENTI

OTRAIS TEMATISKAIS DOKUMENTS

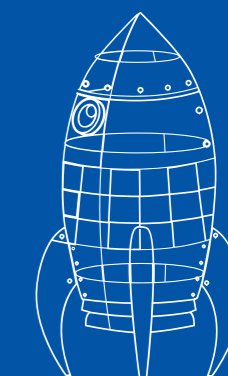
CSI Europe tīklojums tika izveidots programmas URBACT ietvaros ar mērķi iedarbināt finanšu instrumentus pilsētu labā. Šis tematisko dokumentu kopums iepazīstina ar svarīgākajiem nosacījumiem veiksmīgai finanšu instrumentu īstenošanai, lai atbalstītu pilsētvides attīstību, izmantojot aizdevumus un citus ieguldījumus, nevis grantus.

SVARĪGĀKAIS

- Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondi) līdzekļu izmantošana grantu vai ieguldījumu veidā, izmantojot Finanšu Instrumentu (FI), ir jāveic saskaņā ar valsts atbalsta regulām.
- Pilsētas ir cieši saistītas ar valsts atbalsta piešķiršanu, tāpēc tām būtu jāklūst par ekspertiem un pilnā mērā jāizmanto iespējas.
- Vispārējā grupu atbrīvojuma regula (VGAR) nosaka, kā droši un ātri panākt atbilstību valsts atbalsta saņemšanas kritērijiem, un ir pirmais dokuments, kas jāizlasa, izvērtējot FI piedāvājamus produktus.
- Citas iespējas ietver "ieguldījumus bez valsts atbalsta" un FI īpašo paziņojumu, un atkarībā no tirgus vajadzībām tos abus var efektīvi izmantot FI atbalstam;

KAS IR VALSTS ATBALSTS?

Valsts atbalsta regulas ir noteiktas Eiropas Līgumā un nodrošina, lai dalībvalstis nesubsidē tādus "pasākumus", kas sniedz priekšrocības konkurences tirgū. Tā kā pilsētvides attīstība ir konkurences tirgus, Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondi) līdzekļu izmantošanai ar grantu vai investīciju, izmantojot finanšu instrumentu (FI), ir jānotiek saskaņā ar valsts atbalsta regulām.

ATBILSTĪBAS IESPĒJAS

Šajā dokumentā ir izklāstīti četri veidi, kā nodrošināt FI atbilstību pilsētvides attīstības atbalstam: ieguldījumi bez valsts atbalsta, de minimis, VGAR un paziņojums.

Saskaņā ar ESI fondu Kopīgo noteikumu regulu, FI jāatbilst valsts atbalsta regulām, un jebkuram FI jāpierāda atbilstība, veicot auditu un citus uzraudzības procesus. Informācija par pilsētvides attīstības fondu atbilstības iespējām iegūstama no iepriekšējā programmas periodā izveidoto JESSICA fondu pieredzes.

Tas nozīmē, ka, identificējot prioritārās jomas investīcijām,

pilsētai un/vai vadošajai iestādei būtu jāizstrādā veicamie pasākumi, kas, ievērojot atbilstības iespējas valsts atbalsta iegūšanai, risinātu šīs vajadzības ar FI palīdzību.

Piemēram, ja ieguldījumu objekts ir daudzstāvu dzīvojamie nami, kur katrs dzīvoklis pieder atsevišķam īpašniekam, FI mājokļu energoefektivitātes programmām var pārņemt de minimis standarta modeli. No otras puses, ja daudzstāvu dzīvojamais nams pieder vienam vai vairākiem namīpašniekiem, šis modelis varētu nebūt pieejams, un risinājums jāmeklē VGAR piedāvātajās iespējās.

VALSTS ATBALSTS – ATBILSTĪBAS IESPĒJAS

DE MINIMIS

De minimis atbalsts pieļauj nelielas atbalsta summas līdz EUR 200 000. Tas ir izmantots FI aizdevumos daudzstāvu dzīvojamu namu ar daudziem īpašniekiem atjaunošanai. Šajā gadījumā visiem dzīvokļu īpašniekiem kopā ir piešķirts viens aizdevums, un katrs īpašnieks saņem atbalstu zem de minimis robežlieluma.

Lietuvā tas ir veiksmīgi izmantots, lai atbalstītu investīcijas mājokļu atjaunošanai vairāk nekā EUR 200 miljonu apmērā, un tas ir pamats izstrādātajam standarta modelim.

Lietuvas modelis ļauj piešķirt dzīvokļu īpašniekiem grantus un zemu izmaksu aizdevuma apvienojumu pilsētvides attīstības fondu ietvaros, kas izveidoti trijās ārvalstu bankās. Dzīvokļu īpašnieki sadarbojas ar valsts aģentūru, kas palīdz apkopot pieprasījumu, lai izstrādātu vienotu priekšlikumu, dodot iespēju dzīvokļu īpašniekiem iesniegt ēkas atjaunošanai nepieciešamo aizdevumu pieprasījumu ar viena administratora palīdzību.

AIZDEVUMI BEZ VALSTS ATBALSTA

FI investīcijas “ar tirgus likmi” ir saskaņā ar valsts atbalsta regulām. Atbilstību var pierādīt, investējot ar tādu pašu procentu likmi un noteikumiem kā privātie investori vai, izmantojot Komisijas publicēto atsauces likmi.

Mančestrā Evergreen FI ir nodrošinājis investīcijas pilsētas attīstības projektos “bez valsts atbalsta” vairāk nekā 50 miljonu sterliņu mārciņu apmērā ar likmēm, kas lielākoties ir augstākas par 5%.

Evergreen ieguldīja, piemēram, zinātnes un inovāciju projektā Citylabs, izmantojot sindicēto aizņēmumu, kura ietvaros kopā ar vienu no vadošajām Lielbritānijas privātā sektora bankām nodrošināja 50% prioritārā aizņēmuma. Saskaņā ar aizņēmuma nosacījumiem, FI saņēma tādu pašu procentu likmi un tiesības kā privātā sektora banka, tādējādi pierādot, ka atbilst tirgus likmju līmenim un attiecīgi neietver valsts atbalstu.

VISPĀRĒJĀ GRUPU ATBRĪVOJUMA REGULA (VGAR)

2014. gada maijā tika publicēta jauna VGAR versija, ietverot īpašus noteikumus attiecībā uz FI. Tā paredz īpašus atbrīvojumus, kas ļauj izsniegt aizdevumus zem tirgus likmēm atbalstāmajās teritorijās. Tā paredz arī īpašus atbrīvojumus, ko var izmantot visos FI ar mērķi atbalstīt investīcijas tādās prioritārajās jomās kā zemi oglekļa izmeši vai inovācijas.

Piemēram, Portugālē VGAR nodrošina ietvaru konkurētspējīgu finanšu produktu atbalstam, kas ir caurspīdīgi un risina tirgus nepilnības.

Saskaņā ar Portugāles programmu, atbalsta apjoms tiek aprēķināts, izmantojot bruto granta ekvivalentu. Investīcijas ar atbalsta līmeni, kas ir augstāks par de minimis robežlielumu, projektam piemērojamās procentu likmes augšējās robežas noteikšanai izmanto VGAR pieļaujamos reģionālā atbalsta līmeņus.

PAZIŅOJUMS

Valsts atbalsta noteikumi pieļauj paziņojumu Komisijai par pasākumiem. Tas ir izmantots, lai īstenotu FI ar mērķi izsniegt aizdevumus zem tirgus likmēm, piedāvātu prioritāro peļņu un nodrošinātu atbalstu, kombinējot grantu ar aizdevumu. Šī iespēja būs pieejama tikai gadījumos, kad citas valsts atbalsta atbilstības iespējas nebūs piemērotas.

Piemēram, Česterā FI kopā ar ERAF grantu, izmantojot paziņojumu, nodrošināja aizdevumu 4 miljonu sterliņu mārciņu apjomā ar nulles procentu likmi jaunu biroju izveidei pilsētvides attīstības projekta ietvaros.

Šī investīcija tika atļauta, izmantojot procedūras Northwest JESSICA paziņojumā, kas balstās uz konkursa kārtībā veikta privāto sektoru pārstāvoša fonda pārvaldītāja iepirkuma neatkarību. Arī turpmāk tam nepieciešams neatkarīgs eksperts, lai būtu droši, ka saņēmējs saņem tikai “taisnīgu reālās peļņas normu” (ieskaitot peļņu), lai atbalsts būtu minimāls.